

FOLKETINGET

!! FORTROLIGT

Finansudvalget

Til: Ministeren for offentlig innovation
Dato: 6. juni 2017

Udvalget udbeder sig med henvisning til **fortroligt aktstykke Y**, ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Fortroligt aktstykke Y

Samrådsspørgsmål A

Vil ministeren lave en kort teknisk gennemgang af aktstykkerne Y, Z og Æ og herunder redegøre for den indbyrdes sammenhæng mellem disse samt oplyse hvorledes man agter at håndtere projekternes udfordringer?

På udvalgets vegne

Joachim B. Olsen
formand

Finansudvalget

Til: Ministeren for offentlig innovation
Dato: 6. juni 2017

Udvalget udbeder sig med henvisning til **fortroligt aktstykke Z**, ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Fortroligt aktstykke Z

Samrådsspørgsmål A

Vil ministeren lave en kort teknisk gennemgang af aktstykkerne Y, Z og Æ og herunder redegøre for den indbyrdes sammenhæng mellem disse samt oplyse hvorledes man agter at håndtere projekternes udfordringer?

På udvalgets vegne

Joachim B. Olsen
formand

Finansudvalget

Til: Ministeren for offentlig innovation
Dato: 6. juni 2017

Udvalget udbeder sig med henvisning til **fortroligt aktstykke Æ**, ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Fortroligt aktstykke Æ

Samrådsspørgsmål A

Vil ministeren lave en kort teknisk gennemgang af aktstykkerne Y, Z og Æ og herunder redegøre for den indbyrdes sammenhæng mellem disse samt oplyse hvorledes man agter at håndtere projekternes udfordringer?

På udvalgets vegne

Joachim B. Olsen
formand

FORTROLIGT

Finansudvalget

Til: Ministeriet for offentlig innovation

Dato: 8. juni 2017

Udvalget udbeder sig, med henvisning til **fortroligt aktstykke Z**, ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Fortroligt aktstykke Z

Spørgsmål 1

Vil ministeren i forlængelse af kommune- og regionsaftalerne redegøre for, hvordan fordelingen af finansieringen til projektet er endt, herunder hvilke aktører der hæfter for eventuelle budgetoverskridelser?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Josephine Fock (ALT).

På udvalgets vegne

Joachim B. Olsen
formand

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 1 (Alm. del) til fortroligt aktstykke Z af 8. juni 2017 stillet efter ønske fra Josephine Fock (ALT)

Spørgsmål

Vil ministeren i forlængelse af kommune og regionsaftalerne redegøre for, hvordan fordelingen af finansieringen til projektet er endt, herunder hvilke aktører der hæfter for eventuelle budgetoverskridelser?

Svar

Der henvises til svar på spørgsmål nr. 1 til fortroligt aktstykke Y.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde
Minister for offentlig innovation

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 1 (Alm. del) til fortroligt aktstykke Y af 8. juni 2017 stillet efter ønske fra Josephine Fock (ALT)

Spørgsmål

Vil ministeren i forlængelse af kommune og regionsaftalerne redegøre for, hvordan fordelingen af finansieringen til projektet er endt, herunder hvilke aktører der hæfter for eventuelle budgetoverskridelser?

Svar

Ved forhandlingerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2018 blev parterne enige om at finansiere næste generation NemID (MitID), næste generation Digital Post og næste generation NemLogin efter den finansieringsnøgle, som også tidligere er anvendt til finansiering af fællesoffentlige digitaliseringsprojekter.

Fordelingsnøglen indebærer, at staten og kommunerne hver finansierer 40 pct., mens regionerne finansierer 20 pct. Denne fordeling er også lagt til grund ifm. beregningen af den statslige andel af projektomkostningerne i aktstykkerne.

Parterne er enige om finansieringsprincipperne. Dog er det aftalt, at niveauet for finansiering af overheadomkostninger skal drøftes i efteråret 2017.

Budgetoverskridelser i projekterne forsøges generelt undgået ved stram økonomistyring og løbende risikohåndtering. Såfremt en eller flere af de identificerede risici i projekterne indtræffer, er der afsat risikopuljer til dækning heraf som en del af finansieringsmodellen.

Eventuelle budgetoverskridelser herudover skal håndteres særskilt i forbindelse med kommende års økonomiaftaler med kommuner og regioner.

Da økonomien er baseret på foreløbige estimater, og projekterne endnu ikke har været i udbud, vil der være behov for at genbesøge finansieringen i takt med, at økonomien konsolideres.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde
Minister for offentlig innovation

!! FORTROLIGT

Finansudvalget

Til: Ministeren for offentlig innovation
Dato: 14. juni 2017

Udvalget udbeder sig, med henvisning til **fortroligt aktstykke Z**, ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Fortroligt aktstykke Z

Spørgsmål 2

Vil ministeren oversende talepapir fra samråd den 14. juni 2017 om en national digital identitets- og signaturløsning, jf. fortroligt aktstykke Y, Z og Æ - samrådsspørgsmål A.

På udvalgets vegne

Joachim B. Olsen
formand

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 2 til fortroligt aktstykke Z (Alm. del) af 14. juni 2017 stillet efter ønske fra Joachim B. Olsen (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren oversende talepapir fra samråd den 14. juni 2017 om en national digital identitet- og signaturløsning, jf. fortroligt aktstykke Y, Z og Æ - samrådspørgsmål A.

Svar

Der henvises til svar på spørgsmål 2 til fortroligt aktstykke Y.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde
Minister for offentlig innovation

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 2 til fortroligt aktstykke Y (Alm. del) af 14. juni 2017 stillet efter ønske fra Joachim B. Olsen (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren oversende talepapir fra samråd den 14. juni 2017 om en national digital identitet- og signaturløsning, jf. fortroligt aktstykke Y, Z og Æ - samrådspørgsmål A.

Svar

Talen oversendes.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde
Minister for offentlig innovation

Fortroligt

14. juni 2017
CIU/RKA

Besvarelse af samrådsspørgsmål A

Samrådsspørgsmål A:

Spørgsmål:

Vil ministeren lave en kort teknisk gennemgang af aktstykkerne Y, Z og Æ og berunder redegøre for den indbyrdes sammenhæng mellem disse samt oplyse, hvorledes man agter at håndtere projekternes udfordringer?

Svar:

Det talte ord gælder

- Tak for samrådsspørgsmålet. Det er komplekse projekter og derfor vigtigt, at vi får anledning til at gennemgå aktstykkerne.
- Jeg vil gennemgå aktstykkerne et for et og slutte af med en samlet redegørelse for projekternes udfordringer og indbyrdes sammenhænge.

Baggrund

- Inden gennemgangen vil jeg gerne beskrive baggrunden for de tre it-projekter, der er beskrevet i aktstykkerne Y, Z og Æ.
- NemID, NemLogin og Digital Post udgør fundamentet for den omfattende digitalisering af samfundet, som er foregået i de sidste 10 år. Løsningerne har stor udbredelse og anvendes dagligt af borgere, myndigheder og virksomheder. De tre løsninger udgør i dag kritisk it-infrastruktur på linje med el- vand- og varmforsyningen.
- De tre løsninger er grundlaget for, at vi fortsat kan yde en god og tidssvarende service til borgere og virksomheder samt høste væsentlige effektiviseringsgevinster.

- NemID, NemLog-in og Digital Post skal alle konkurrenceudsættes i de kommende år, da kontrakterne med de nuværende leverandører af løsningerne udløber.
- Løsningerne er udviklet i 00'erne, og der er derfor behov for at videreudvikle og gentænke løsningerne, så de bedre kan imødekomme fremtidens behov for sikkerhed, brugervenlighed og tilgængelighed samt nye teknologiske muligheder. Da de nuværende løsninger blev udbudt, var det eksempelvis ikke planen, at de skulle udvikles til mobilteknologi som fx smartphones.
- Som led i projekterne skal der desuden varetages en række strategiske hensyn:
- For det første, at den offentlige sektor skal sikres rettigheder til centrale dele af løsningerne bl.a. med henblik på, at vi ved kommende genudbud kan minimere risici.
- For det andet skal løsningerne standardiseres og gøres mere modulære, så de bliver mere fleksible og mindre leverandørafhængige.
- For at varetage disse behov er det nødvendigt at foretage en investering i denne infrastruktur.
- Til forskel fra traditionelle statslige it-projekter er der her tale om fællesoffentlige projekter, som udvikles, drives og finansieres af stat, kommuner og regioner i fællesskab.
- Det fællesoffentlige samarbejde betyder, at der er fælles ejerskab til projekterne, og at løsningerne kan anvendes på tværs af hele den offentlige sektor.

Indgåelsen af økonomiaftalerne med kommuner og regioner for 2018 betyder, at der er aftalt en ramme for finansiering af de tre infrastrukturløsninger for perioden 2018-2027, herunder at fastholde den hidtidige fordeling, hvor stat og kommuner hver finansierer 40 pct., mens regionerne finansierer 20 pct.

Aktstykke Y (MitID)

- Med aktstykke Y søges der om tilslutning til at gennemføre projektet om en national identits- og signaturløsning, MitID, som afløser for den nuværende NemID-løsning. Løsningen leveres i dag af Nets.
- NemID er forudsætningen for digital offentlig forvaltning. Uden NemID er det ikke muligt for borgere og medarbejdere at identificere sig sikkert og få adgang til fortrolige og følsomme oplysninger digitalt.

- Løsningen indeholder i dag mulighed for elektronisk validering af en persons identitet (eID) og digital signatur (eSignatur).
- Den samlede løsning anvendes af cirka 4,7 mio. borgere og cirka 1,1 mio. virksomhedsbrugere. Størstedelen af de mere end 60 mio. månedlige borgerrettede transaktioner drives af finanssektoren, fx til netbank.
- Projektets formål er at tilvejebringe en fortsat sikker løsning til digital identifikation og signering til erstatning for den eksisterende NemID-løsning samt at opdatere løsningen sikkerhedsmæssigt og teknologisk.
- For at sikre, at borgerne også fremover kan benytte samme løsning på tværs af offentlige tjenester, netbank og øvrige private tjenester, har de offentlige parter indgået et partnerskab med de danske pengeinstitutter om anskaffelse og drift af den kommende eID løsning til borgere.
- Der er tale om et unikt offentligt privat partnerskab, hvor det offentlige drager nytte af finanssektorens kommercielle og innovative kundetilgang, mulighederne for stordriftsfordele og bygger videre på de positive erfaringer, vi har med NemID.
- Partnerskabet med pengeinstitutterne indebærer en 50-50-delning af udviklingsomkostningerne til den fælles eID-løsning, mens den offentlige sektor selv finansierer de dele af den samlede løsning, som alene vedrører offentlige behov.
- Finansieringen af driften af eID-løsningen er baseret på forbrug og fordeles på baggrund af antal transaktioner mod systemet. Forventningen er, at enhedsomkostningerne bliver lavere som følge af det større antal transaktioner, der opnås med partnerskabet.
- Udgifterne til projektet er opgjort på baggrund af principperne i statens business case model og udgør samlet 408,4 mio. kr. ekskl. renter i perioden 2014 til 2028, jf. aktstykkets tabel 1a.
- Den statslige andel heraf på 40 pct. udgør 163,4 mio. kr. ekskl. renter, jf. aktstykkets tabel 1b.
- MitID løsningen forventes idriftsat medio 2020 og migrering forventes afsluttet primo 2021.
- For en god ordens skyld skal jeg oplyse - det gælder også de øvrige aktstykker - at der er tale om foreløbige estimater for budget og tid, som konsolideres i takt med, at der indgås aftaler med leverandørerne om løsningerne.

Aktstykke Z (NemLog-in)

- Med aktstykke Z søges der om tilslutning til at gennemføre projektet om næste generation NemLog-in (NemLog-in 3). Løsningen leveres i dag af NNIT.
- NemLog-in er den nationale platform for login, som sikrer såkaldt *single-sign-on* til offentlige selvbetjeningsløsninger for både borgere og private virksomheder. Det giver borgerne mulighed for at bevæge sig mellem forskellige offentlige løsninger, uden at skulle logge ind igen og igen.
- Løsningen rummer også infrastruktur til brug for oprettelse og administration af brugere, tildeling af rettigheder samt en række øvrige komponenter, bl.a. digital fuldmagt.
- I 2016 var der mere end 114 mio. transaktioner via NemLog-in.
- NemLogin adskiller sig fra de to øvrige løsninger ved, at det offentlige har rettighederne til at anvende løsningen fremover. Projektets formål er at videreføre løsningen (udbyde driften) samt at videreudvikle funktionaliteten i den nye løsning.
- Videreudviklingen har særligt til formål at etablere en samlet, brugervenlig løsning til erhvervsbrugere, som via én administrationsportal giver mulighed for at oprette og administrere medarbejderes digitale rettigheder.
- For at forbedre særligt virksomhedernes rejse på tværs af de tre løsninger samles brugerrettighedsstyringen således ét sted for erhvervsbrugere fremover. I dag sker det parallelt i NemLog-in, NemID og Digital Post.
- Udgifterne til projektet er opgjort på baggrund af principperne i statens business case model og udgør samlet 163 mio. kr. ekskl. renter i perioden 2016 til 2028, jf. aktstykkets tabel 1a.
- Den statslige andel heraf på 40 pct. udgør 65,2 mio. kr. ekskl. renter i perioden, hvilket fremgår af aktstykkets tabel 1b.
- NemLogins videreførelse af den eksisterende løsning idriftsættes medio 2018 og den nye funktionalitet fx brugerrettighedsstyring idriftsættes medio 2020.

Aktstykke Æ (Digital Post)

- Med aktstykke Æ søges der om tilslutning til at gennemføre projektet om Næste generation Digital Post (Digital Post 3) til afløsning af Digital Post 2, som e-Boks leverer i dag.
- Digital Post er den fællesoffentlige løsning til sikker, digital kommunikation mellem borgere, virksomheder og myndigheder.
- I dag modtager cirka 4,4 mio. borgere og cirka 680.000 virksomheder Digital Post, mens cirka 400 myndigheder er tilsluttet og sender Digital Post via løsningen. Sidste år blev der sendt ca. 113 mio. meddelelser i løsningen.
- Projektets formål er at tilvejebringe en fortsat sikker og brugervenlig fællesoffentlig Digital Post-løsning samt at fremtidssikre løsningen.
- Det er ved lov vedtaget, at borgere og virksomheder skal kunne modtage post fra offentlige myndigheder digitalt i deres digitale postkasse, med mindre de er fritaget. Det offentlige er således forpligtet til at stille en løsning til rådighed.
- Udgifterne til projektet er opgjort på baggrund af principperne i statens business case model og udgør samlet 215,4 mio. kr. ekskl. renter i perioden 2015 til 2027, jf. aktstykkets tabel 1a.
- Den statslige andel heraf på 40 pct. udgør 86,2 mio. kr. ekskl. renter, jf. aktstykkets tabel 1b.
- Digital Post-løsningen forventes idriftsat medio 2020 og migrering forventes afsluttet medio 2021.

Samlet redegørelse for udfordringer og sammenhænge

- Statens it-projektråd har vurderet, at projekterne vedr. næste generation NemID og næste generation Digital Post er højrisikoprojekter, bl.a. som følge af, at de er samfundskritiske og komplekse. NemLogin er vurderet til normal risiko.
- Projekterne har identificeret de væsentligste risici og beskrevet, hvordan de imødegås. Der er væsentlige fællestræk i projekternes risici, hvorfor de behandles samlet her.
- Projekternes indbydes tekniske sammenhænge og samtidighed er med til at øge den samlede risikoprofil. Sammenhængene vedrører særligt to forhold:

- For det første, at al brugerrettighedsstyring fremover samles ét sted – i NemLogin – fremfor som i dag i hver enkelt løsning.
- For det andet, at store dele af MitID erhvervsløsningen fremover udvikles i NemLogin.
- Sammenhængene betyder bl.a., at ændringer af tidsplanen i ét af projekterne også vil påvirke de øvrige projekter. Afhængigheden er særligt koncentreret omkring NemLogin. Forsinkelser med betydning for, hvornår projekterne sættes i drift, vil medføre, at perioden med den eksisterende leverandør skal forlænges.
- Som en del af projekternes risikovurdering i foråret 2017 modtog projekterne en række enslydende anbefalinger fra Statens It-projektråd:
  - For det første at projekterne opnormerede projektorganisationerne med kompetencer inden for sikkerhed, brugervenlighed, test, agil udvikling, leverandørstyring og yderligere tekniske kompetencer.
  - Anbefalingen er imødekommet ved at opdatere projekternes økonomi fx med flere interne projektressourcer, og projekterne har påbegyndt rekruttering af de nævnte specialistkompetencer.
  - For det andet at projekterne styrkede koordinationen på tværs særligt henset til de indbyrdes sammenhænge og afhængigheder.
  - Anbefalingen er imødekommet ved at styrke den tværgående koordinering af projekterne bl.a. med etablering af en fælles enhed med ansvar for porteføljestyring, økonomistyring mv. Hertil kommer, at projekterne organisatorisk og styringsmæssigt håndteres samlet.
  - For det tredje at projekterne planlagde gradvise overgange, da der er tale om store løsninger og omfattende migreringer af data.
  - Anbefalingen er imødekommet ved, at alle projekter har planlagt gradvise overgange fra de eksisterende løsninger til de nye løsninger. Planlægning af implementering og transition er påbegyndt og kommunikeret løbende til myndigheder og leverandører.
- Projekterne har derudover fået en række projektspecifikke anbefalinger. De er generelt fulgt med henblik på at håndtere de påpegede udfordringer.
- En enkelt anbefaling fra It-projektrådet er ikke mødekommet. Det drejer sig om MitID, hvor It-projektrådet har anbefalet projektet at gennemføre en forskudt idriftsættelse af løsningens forskellige dele.
- Årsagen er, at den samlede løsning er nødvendig at have på plads, før den nye løsning kan afløse det nuværende NemID. Alternativt vil der være en række

funktionelle behov, som ikke varetages i en overgangsperiode, hvilket øger kompleksiteten decentralt, ligesom brugerne ikke vil få stillet den funktionalitet til rådighed, som de er vant til.

- Der er for alle tre projekter indarbejdet såkaldte dobbeltdriftsperioder på mellem 1-1,5 år, så der sikres fornøden tid til overgang til de nye løsninger og driftssikkerhed, inden de eksisterende løsninger udfases.
- Desuden har hvert projekt afsat risikopuljer på baggrund af retningslinjerne i statens it-projektmodel.
- Samlet set har projekterne afsat cirka 150 mio. kr. i risikopuljer til at imødegå de identificerede risici.

Afslutning

- Jeg håber, at gennemgangen af aktstykkerne har givet udvalget den fornødne indsigt i projekterne, og dermed grundlag for tilslutning til at gennemføre projekterne.
- Som det fremgår af aktstykkerne, vil udvalget blive forelagt orientering om valg af leverandør og kontraktsum ultimo 2018.
- Tak!